

De Bibliotheek op school: Nieuwsbrief

Nummer 26 | november 2015

Opleidingshuis 2016 geopend!

Geef je nu op voor het [Opleidingshuis 2016](#). Deze opleidingen bieden ondersteuning, inspiratie en bijscholing aan leesconsulenten en onderwijsspecialisten die werkzaam zijn binnen de Bibliotheek op school. Alle inhoudelijke en organisatorische informatie vind je in de [toolkit](#).

[Aanmelden](#) kan alleen online en **tot uiterlijk 16 november**, ook voor de opleidingen in het najaar.

Voor leesconsulenten bieden we dit jaar een nieuwe [verdiepingsmodule](#) om je persoonlijke effectiviteit en de positionering van de Bibliotheek op school te vergroten. Omdat de praktische organisatie hiervan nog niet helemaal rond is, is aanmelden pas mogelijk vanaf ca. 1 december. Ook goed om te weten: de voorjaarsopleiding Leesconsulent is al vol! We wensen alle cursisten ook volgend jaar weer veel succes.

Bibliotheken en de jeugd in de 21ste eeuw

Na een lange tijd van daling zit er weer groei in het aantal jonge bibliotheekleden. Met de traditionele expertise van bibliotheken als vertrouwde basis, moet dat een stimulans vormen om de bibliotheek van de nabije toekomst vorm te geven.

Met een [nieuwe brochure](#) informeren Stichting Lezen en de Koninklijke Bibliotheek bibliotheekmedewerkers en andere geïnteresseerden over de doelgroep jeugd in de 21ste eeuw.

[Lees meer >>>](#)

Nieuwe masterclass over ouderpartnerschap

In juni 2015 vond de eerste masterclass voor onderwijsspecialisten plaats. Thema was Ouderpartnerschap & Lezen. De masterclasses, een samenwerking tussen Kunst van Lezen en vier POI's (voorheen PSO's), worden aangeboden

om de verrijking van de Bibliotheek *op school* te ondersteunen. In maart/april 2016 wordt opnieuw een masterclass georganiseerd in Nijverdal, Assen, Hoofddorp en Tilburg.

Thema voor deze masterclass is: Lezen thuis in laagtaalvaardige en taalarme gezinnen, een vervolg op de masterclass Ouderpartnerschap. In deze masterclass staan vragen centraal als: 'Hoe bereik je de niet-lezende ouder?', 'Wat kun je vanuit de bibliotheek voor deze ouders betekenen?' en 'Is er een koppeling te maken met andere bibliotheekprogramma's en het actieplan Tel mee met Taal?'

De masterclass is voor hbo-medewerkers, onderwijsspecialisten en BoekStartcoördinatoren, die beleid op ouderpartnerschap (mede) vormgeven. Meer informatie over het programma, de data én locaties ontvang je begin 2016 o.a. in de [biebtobieb groep](#) en via je POI.

Vooraankondiging leesconsulentbijeenkomst: Ouderpartnerschap & Lezen

Als vervolg op de masterclass Ouderpartnerschap & Lezen voor onderwijsspecialisten organiseren we in maart/april 2016 vergelijkbare bijeenkomsten voor leesconsulenten in vier regio's. Tijdens deze bijeenkomst is aandacht voor de uitgangspunten van ouderpartnerschap. We bespreken hoe leesconsulenten ouderpartnerschap en lezen samen met het onderwijs en de kinderopvang kunnen oppakken en hoe ze met ouders hierover in gesprek kunnen gaan. Gastspreker is David Kranenburg.

Meer informatie over het programma, de data én locaties ontvang je begin 2016 o.a. in de [biebtobieb groep](#) en via je POI.

Monitor 2015 van start

Sinds maandag 26 oktober staat de Monitor de Bibliotheek *op school* weer open voor een nieuwe meting van de leesbeleving en het leengedrag van kinderen en de leesbevorderende activiteiten van leerkrachten. Ook de vragen over informatievaardigheden worden dit jaar opnieuw aangeboden. Alle vragenlijsten moeten voor 31 januari 2016 zijn ingevuld.

Vanaf begin maart zijn de resultaten beschikbaar voor de terugkoppeling aan de scholen. En natuurlijk zijn alle tools om de nieuwe meting tot een succes te maken te vinden in de toolkit. In de [Handleiding Werken met de monitor](#) staan alle stappen beschreven voor het uitvoeren van de monitor.

Op dinsdag 22 september vond de landelijke Monitor van de Bibliotheek *op school* plaats. Wie daar niet bij was kan een [kort verslag](#) teruglezen op de website. De volgende landelijke Monitor vindt plaats op dinsdag 20 september 2016. Zet die datum maar vast in je agenda!

Lezen voor jongens

Begin 2015 hebben onderzoekers Thijs Nielen en Adriana Bus van de Universiteit Leiden de [voorlopige resultaten](#) gepresenteerd van hun onderzoek naar het effect van de Bibliotheek *op school*. Zij concluderen o.a. dat de leesvaardigheid inderdaad toeneemt, maar dat de jongens achterblijven waar het de leesmotivatie betreft.

De POI-coördinatoren hebben tijdens een creatieve brainstormmiddag stilgestaan bij de vraag: Hoe zorgen we met de Bibliotheek *op school* dat jongens meer lezen en meer plezier hebben in lezen? De meest originele en

haalbare activiteiten, die lokaal uitgevoerd kunnen worden, zijn verzameld in een setje draaiboeken. Deze zijn te vinden in de [biebtobieb groep](#) van de Bibliotheek *op school* en in bezit bij je POI-coördinator. En natuurlijk zijn deze leesbevorderende ideeën ook prima bruikbaar voor meisjes.

NRC checkt: 15 minuten voorlezen per dag

Scholen brachten in de Kinderboekenweek 2015 de bewering naar voren dat een kind, dat 15 minuten per dag wordt voorgelezen, 1.000 woorden leert per jaar. NRC heeft deze bewering eind oktober gecheckt en half waar bevonden. Dit betekent dat ze geen bewijs hebben kunnen vinden dat de stelling waar is, maar ook niet hebben kunnen aantonen dat de stelling niet klopt.

Voor het kunnen leren van 1.000 nieuwe woorden per jaar door een kwartier vrij te lezen per dag is wel bewijslast gevonden. Zie de brochure *Meer lezen, beter in taal*, die Kees Broekhof voor Kunst van Lezen heeft samengesteld. Maar deze stelling kan niet onverkort worden doorgetrokken naar voorlezen, hoewel er aanwijzingen zijn dat (kleine) kinderen nieuwe woorden leren door regelmatig (digitaal) voorgelezen te worden. Adriana Bus van de Universiteit Leiden heeft daar onderzoek naar gedaan, zoals in het NRC-artikel ook staat aangegeven. Maar er zal nader onderzoek verricht moeten worden om bovenstaande bewering echt hard te maken.

Stichting Lezen raadt daarom bibliotheken, scholen en kinderopvanginstellingen aan 'voorlezen' niet meer onverkort te verbinden aan de stelling. Wil men toch communiceren dat lezen belangrijk is voor de woordenschatontwikkeling, dan kan de stelling als volgt verwoord worden: 'Een kind dat 15 minuten per dag leest, kan 1.000 nieuwe woorden per jaar leren'. Een uitgebreidere reactie door Kees Broekhof is te vinden in de [biebtobieb groep](#).

15 minuten lezen
per dag brengt
1.000 nieuwe
woorden per
jaar!

Nieuwe tools

Deze maand zijn weer een aantal nieuwe tools verschenen:

- [Rekenmodel BoekStart in de kinderopvang](#) (login)
Met specifieke regels en normen voor doelgroep 0-4 jaar. Inclusief een spreadsheet voor een Brede school met een combinatie van BoekStart en de Bibliotheek *op school*.
- [PowerPoint V@school](#)
Een presentatie over de mogelijkheden van V@school binnen de Bibliotheek *op school*.
- [Widjet met huisstijlelementen](#)
Een verzameling huisstijlelementen voor o.a. brieven, handleidingen, presentaties.
- Werkvormen bij Praten over boeken
Een [werkblad met 25 werkvormen](#) voor een boekenkring en [vragenkaartjes](#) voor de methode Aidan Chambers, inclusief [vervolgvragen](#) en een [blanco versie](#)
- [BIEB-miniglossy voor ouders deel 4](#)
Brochure voor ouders over (voor)lezen, met tips en trucs en de leukste boeken.
- [Handleiding nieuwe PDF-generator](#)
Handleiding voor het bewerken van standaard tools in de nieuwe PDF-generator.

Update bestaande tools

De volgende tools zijn vervangen:

- Brochure [Van leesmotivatie naar taalprestatie](#)
Schoonheidsfoutjes zijn weggewerkt en dode linkjes vervangen.
- [Tools voor de monitor](#)
Van alle materialen die je nodig hebt, zijn de landelijke planning, de vragenlijsten, de voorbeeldrapportages en de PowerPoint Meedoen met de monitor geactualiseerd. Deze laatste heeft nu ook een dia over het autorisatieproces.
- [Rekenmodellen basisonderwijs](#) (login)
De bestaande rekenmodellen (voor één school en een groep scholen) zijn aangepast wat betreft de normering voor de inzet van de leesconsulent.
- [Stappenplan export Dotcom](#)
Bij het onlangs gepubliceerde stappenplan om een leerlingexport uit Dotcom te halen bleek het leerlingnummer te ontbreken. Dat is in deze nieuwe versie toegevoegd.

Colofon

Deze nieuwsbrief wordt uitgegeven door Stichting Lezen en de Koninklijke Bibliotheek, die samenwerken binnen het programma Kunst van Lezen (BoekStart en de Bibliotheek *op school*).

Redactie en productie: Stichting Samenwerkende PSO's Nederland.

Check ook www.debibliotheekopschool.nl of volg ons op Twitter via [@debiebopschool](https://twitter.com/debiebopschool) en [#dbos](https://twitter.com/dbos).

Aanmelden voor de nieuwsbrief kan via een e-mail naar info@debibliotheekopschool.nl.

Klik [hier](#) om u af te melden voor de nieuwsbrief.

De Bibliotheek *op school* maakt deel uit van een doorgaande leeslijn. BoekStart vormt het begin van deze beleidslijn en de Bibliotheek *op school* VO het sluitstuk. Kijk [hier](#) voor de nieuwsbrieven van BoekStart om Bibliotheken op de hoogte te houden van de ontwikkelingen rondom de gezamenlijke strategische aanpak van de Bibliotheken, kinderopvang en overheid.

Kijk ook op twitter [@BoekStart](https://twitter.com/BoekStart) en [#BoekStart](https://twitter.com/BoekStart).